

Številka: 0121-1/2024		
Ljubljana, 1. 2. 2024		
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si		
ZADEVA: Poročilo o delu Komisije za odpravljanje posledic dela z azbestom za leto 2023 – predlog za obravnavo		
1. Predlog sklepov vlade:		
Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 - uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) in prvega odstavka 12. člena Odloka o medresorski komisiji za odpravljanje posledic dela z azbestom (Uradni list RS, št. 3/20), je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji SKLEP: Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Poročilom o delu Komisije za odpravljanje posledic dela z azbestom za leto 2023. Barbara Kolenko Helbl generalna sekretarka Priloga: - Poročilo o delu Komisije za odpravljanje posledic dela z azbestom za leto 2023 Prejmejo: - Komisija za odpravljanje posledic dela z azbestom - Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti		
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:		
/		
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
Mag. Petra Bechibani, Sektor za varnost in zdravje pri delu, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratek povzetek gradiva:		
/		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE

b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: (Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
– prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,				

- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Gradivo nima finančnih posledic.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Pri pripravi gradiva sodelovanje združenj ni potrebno.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
Pri pripravi gradiva sodelovanje javnosti ni potrebno.	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Luka Mesec MINISTER	

PRILOGA:

- Predlog sklepa Vlade Republike Slovenije

Številka:

Ljubljana, dne

Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 - uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10-ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) in prvega odstavka 12. člena Odloka o medresorski komisiji za odpravljanje posledic dela z azbestom (Uradni list RS, št. 3/20), je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Poročilom o delu Komisije za odpravljanje posledic dela z azbestom za leto 2023.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloga:

- Poročilo o delu Komisije za odpravljanje posledic dela z azbestom za leto 2023

Prejmejo:

- Komisija za odpravljanje posledic dela z azbestom
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

Poročilo o delu Komisije za odpravljanje posledic dela z azbestom za leto 2023

I. Splošno

Zakon, ki ureja področje socialnega in zdravstvenega varstva »azbestnih« bolnikov, je Zakon o odpravljanju posledic dela z azbestom (Uradni list RS, št. 15/07 – uradno prečiščeno besedilo in 51/09; v nadaljnjem besedilu: zakon).

Podzakonski akti zakona so:

- Pravilnik o pogojih za določitev bolezni zaradi izpostavljenosti azbestu in merilih za določitev višine odškodnine (Uradni list RS, št. 61/07 in 92/08), ki določa postopek ugotavljanja bolezni zaradi izpostavljenosti azbesta in izračun odškodnine;
- Uredba o merilih za znižanje deleža odškodnine, ki jo delodajalci izplačujejo zaradi posledic dela z azbestom (Uradni list RS, št. 25/10), ki ureja znižanje deleža delodajalca in daje podlago Republiki Sloveniji za izplačilo celotnega zneska odškodnine, če delodajalec ali njegov pravni naslednik ne obstaja več;
- Shema za določanje odškodnine za posamezne vrste poklicnih bolezni zaradi izpostavljenosti azbestu, v kateri se vsako leto revalorizirajo zneski odškodnin (v nadaljevanju: shema). Shema se objavi v Uradnem listu RS.

Za postopke sporazumevanja za izplačilo odškodnine in priznavanje pravice do invalidske pokojnine pod ugodnejšimi pogoji po zakonu Vlada Republike Slovenije imenuje medresorsko komisijo (v nadaljnjem besedilu: komisija).

Komisija ima 5 članov ter 5 namestnikov, od katerih:

- 1 člana in 1 namestnika predlaga minister, pristojen za delo;
- 1 člana in 1 namestnika predlaga minister, pristojen za zdravje;
- 1 člana in 1 namestnika predlaga minister, pristojen za gospodarstvo;
- 1 člana in 1 namestnika predlagajo gospodarske družbe iz 2. člena zakona oziroma gospodarske družbe, ki so njihovi pravni nasledniki;
- 1 člana in 1 namestnika predlagajo organizacije, ki zastopajo obolele zaradi izpostavljenosti azbestu.

II. Poročilo o delu komisije za obdobje od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023

Komisija je v obdobju od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 zasedala osemkrat.

Komisija je v obdobju od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 prejela 77 zahtevkov, iz leta 2022 pa je bilo prenesenih 23 nepopolnih zahtevkov, kar znaša skupaj 100 zahtevkov za izplačilo odškodnine iz naslova poklicne bolezni zaradi izpostavljenosti azbestu in za priznanje invalidske pokojnine pod ugodnejšimi pogoji.

V letu 2023 je komisija obravnavala 91 zahtevkov za izplačilo odškodnine iz naslova poklicne bolezni zaradi izpostavljenosti azbestu in za priznanje invalidske pokojnine pod ugodnejšimi pogoji. 9 zahtevkov, prejetih v letu 2023, je bilo nepopolnih ali oddanih po zadnji seji komisije, dne 21. 12. 2023, zato jih v letu 2023 ni bilo možno obravnavati. Le ti bodo obravnavani v letu 2024.

Komisija je v obdobju od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 tako obravnavala 91 zahtevkov. Od obravnavanih 91 zahtevkov v letu 2023 je komisija pozitivno odločila v 86 primerih, 5 zahtevkov pa je zavrgla ali zavrnila.

Od 86 obravnavanih zahtevkov v letu 2023 je bilo 82 zahtevkov za izplačilo odškodnine zaradi poklicne bolezni zaradi izpostavljenosti azbestu in 4 zahtevki za priznanje invalidske pokojnine pod ugodnejšimi pogoji.

V letu 2023 je bila 82 upravičencem priznana in izplačana odškodnina iz naslova poklicne bolezni zaradi azbesta ali okoljskega mezotelioma.

Republika Slovenija je 74 upravičencem oziroma njihovim dedičem izplačala zakonsko predpisanih 60% zneska celotne odškodnine, 8 upravičencem pa celotno odškodnino (100%), saj delodajalec, pri katerem je bolezen nastala, ni več obstajal ali pa je bil razlog bolezni okoljski mezoteliom.

V 24 primerih je komisija ugodila izplačilu razlike odškodnine, saj so upravičenci v preteklosti, na podlagi sodb, poravnjav ali pa sporazumov o odškodnini že prejeli odškodnino za lažje oblike bolezni – bodisi za plake ali azbestozo.

V 6 primerih je komisija, na podlagi pravnomočnih sklepov o dedovanju, izplačala odškodnino dedičem upravičencev.

Komisija je 34 upravičencem odobrila tudi izplačilo stroškov pooblaščenega zdravnika.

Interdisciplinarna skupina strokovnjakov (ISS) je 82 upravičencem, ki so uveljavljali pravico do izplačila odškodnine zaradi posledic dela z azbestom verificirala:

- 32 plakov oziroma bolezni plevre (v letu 2022 – 8 primerov),
- 29 azbestoz (v letu 2022 – 23 primerov),
- 21 mezoteliomov oziroma pljučnih rakov (v letu 2022 – 26 primerov), od katerih je bil en priznan mezoteliom - okoljski mezoteliom.

Upravičenci, katerim je bila priznana poklicna ali v enem primeru nepoklicna bolezen zaradi azbesta, prihajajo iz naslednjih regij:

- 77 iz goriške,
- 4 iz osrednjeslovenske,
- 1 iz podravske.

Komisija je v letu 2023 izplačala upravičencem oziroma njihovim dedičem za odškodnine in povračilo stroškov pooblaščenega zdravnika 1.287.181,19 EUR za razliko od leta 2022, ko so ti stroški znašali 1.267.138,57 EUR.

Kliničnemu inštituta za medicino dela, prometa in športa je bilo za delo ISS v letu 2023 izplačanih 27.459,41 EUR.

Tabela: Število primerov posameznih azbestnih bolezni po letih

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
PRIMERI	51 (O-50 + P-1)	37 (O-24 + P-2)	58 (O-57 + P-1)	47 (O-44 + P-3)	75 (O-72 + P-3)	58 (O-58 + P-0)	66 (O-65 + P-1)	91 (O-87 + P-4)
Pozitivno rešeno - ODŠKODNINE	45	26	45	46	62	39	57	82
DIAGNOZE	44	24	45	44	59	39	57	82
- Plaki	13	9	11	12	14	11	8	32
- Azbestoza	9	6	9	12	15	13	23	29
- Plevralni izliv	1	-	-	-	-	-	-	-
- Mezoteliom/Rak	20	9	25	20	30	15	26	21
SREDSTVA RS	817.263,67	333.132,82	670.097,74	937.775,94	1.195.571,91	557.956,69	1.267.138,57	1.287.181,19

III. Zaključek

Komisija je v obdobju od 1. 1. 2023 do 31. 12. 2023 tako obravnavala 91 zahtevkov. Od obravnavanih 91 zahtevkov v letu 2023 je komisija pozitivno odločila v 86 primerih, 5 zahtevkov pa je zavrgla ali zavrnila.

Od 86 obravnavanih zahtevkov v letu 2023 je bilo 82 zahtevkov za izplačilo odškodnine zaradi poklicne bolezni zaradi izpostavljenosti azbestu in 4 zahtevki za priznanje invalidske pokojnine pod ugodnejšimi pogoji.

V letu 2023 je bila 82 upravičencem priznana in izplačana odškodnina iz naslova poklicne bolezni zaradi azbesta ali okoljskega mezotelioma.

Komisija opaža, da v primerjavi s prejšnjim letom število zahtevkov narašča.

V letu 2023 je komisija obravnavala 21 primerov najhujše oblike bolezni – mezoteliom oz. rak.

Republika Slovenija je v letu 2023 v 8 primerih krila celotno odškodnino, saj delodajalci niso več obstajali ali je šlo za diagnozo okoljski mezoteliom.

Komisija ugotavlja, da največ delodajalcev, pri katerih je bolezen nastala, prihaja iz goriške regije.

Komisija je v letu 2023 izplačala upravičencem oziroma njihovim dedičem za odškodnine in povračilo stroškov pooblaščenega zdravnika 1.287.181,19 EUR za razliko od leta 2022, ko so ti stroški znašali 1.267,138,57 EUR.

Republika Slovenija je v letu 2023 izplačala Kliničnemu inštitutu za medicino dela, prometa in športa za njihovo delo 27.459,41 EUR za razliko od leta 2022, ko so ti stroški znašali 17.194,21 EUR.

Delo v komisiji poteka tekoče, prav tako pa komisija nima nobenih zaostankov.